

יהודה עמיחי:
"כל הפרעושים יוצאים
מהחורים ומתלוננים!"

פסטיבל-שירה ייערך בעוד חודשיים ב"מישכנות שאננים" בירושלים, אבל כבר עכשיו המים רועשים וגועשים בחוגי השירה בארץ. מניתי אל המשורר יהודה עמיחי, ששימש כחבר הוועדה שבחרה במשוררים הישראליים שישתתפו בפסטיבל, ושאלתי אותו אם הוא מרוצה מהבחירה.

אני לא הייתי מעורב בבחירה. אני בעיקר יעצתי לאנשי מישכנות שאננים את מי להזמין מבחוץ.

● גם אם לא היית מעורב, וראי יש לך דיעה על 40 המשוררים שנבחרו כדי לייצג את השירה העברית.

כן, אני מרוצה, פחות או יותר. וראי שאפשר היה לוותר על מישהו. ואולי לשים מישהו אחר במקומו, אבל באופן כללי אני חושב שזה בסדר.

פסטיבלים

● דמות מאוד ידועה בחוגי השירה אמרה לי, שלא לציטוט, שהבחירה של 30 משוררים יהודיים ו-10 משוררים ערביים מ"ישראל אינה פרי פורציונאליות, ולמעשה זו בחירה פוליטית ולא אמנותית. האם אתה מסכים לזה?

אין לי דיעה על זה. אני לא כל כך עסקתי בזה.

● האם, לדעתך, יש 10 משוררים ערביים היחיים בישראל, שהם באמת טובים מאוד?

אני לא יודע. אני יודע שמנסים לעשות כאן דבר חשוב. מנסים לעשות פסטיבל-שירה בארץ כל שנתיים, ועניין זה לכשעצמו, ראוי לכל עידוד ותמיכה. או במקום זה כל הפרעושים יוצאים מהחורים שלהם ומתלוננים. אני בטוח ש"נעשו טעויות ונעשו שטויות. אני בטוח שעל כל משורר טוב שהוזמן יש אחד או יותר שלא הוזמנו. בשביל זה יהיה פסטיבל נוסף בעוד שנתיים, ובעוד ארבע שנים, ובמשך הזמן כולם בוודאי יהיו מרוצים.

● אתה מאוכזב מהיחס של העוסקים בשירה ומהטענות שלהם לפסטיבל?

לא. כעצם זה היה מאוד מפליא אותי אלמלא היו מתלוננים. (דניאלה שמי)

מלי פיליפסון:
"לא גודר אצל ההורים
ולא לקחת משכנתא!"

ברגע שמודעות-ענק בעיתונים הכריזו על מתן משכנתאות גדולות לכל דורש, נשמע קולם של מי שלקחו משכנתאות לדירות, ועכשיו הם תקועים עמוק בבזבז. אנשים הופיעו בטלוויזיה וסיפרו על חובות-ענק שנוצרו ממשכנתאות קטנות. גם אני התחלתי להתעניין ב"קיצת משכנתא, אבל לפני זה טילפנתי למלי פיליפסון, יו"ר "אירגון נגד המשכנתאות", ושאלתי אותה מה התקדם בניין שלהם, מאז שהתפרסמו.

האירגון אמנם פרץ לתיקורת רק עכשיו, אבל אנחנו קיימים ופועלים כבר תשעה חודשים.

● למה דווקא אז?

כל העסק התחיל כשבועלי, מיקי, ואני קיבלנו מהבנק את חשבון יתרת חובנו. ב-1985 לקחנו משכנתא משלימה לקניית דירה, בסך 28 אלף שקל. עד היום שילמנו כבר 50 אלף שקל, ואנחנו חייבים עדיין 100 אלף שקל, וכמוכן זה עוד לא הסוף.

● אז מה אתם עושים בפועל?

הזמן הראשון הוקדש להתארגנות. היום אנחנו 10 אלפים מיישפחות. 70 פעילים. אנחנו רוצים להגדיל את כוחנו. בינתיים אנחנו פועלים. נפגשים עם מי שצריך, מנסים להסי' ביר, להתריע. אבל כמו תמיד, מריצים אותנו ממישרד למישרד.

כספים

רד, ומועדה לוועדה.

● מה, בעצם, אתם רוצים? שימחקו לכם את המשכנתאות?

אנחנו רוצים שיגדילו את הזכאות לזוגות צעירים ולחסרי דיור. זה יעזור לכל האנשים המתעתרים לקנות דירה. ואם יתנו לנו את הזכאות הזאת, נוכל לגמור את ההלוואות שלנו.

● למה אתם לא מנסים פשוט לשלם את הי משכנתאות האלה?

אנחנו אנשים שומרי-חוק. אנחנו לא רוצים לדפוק את הד ערבים שלנו, אנחנו אנשים בעלי מישרות ובעלי מעמד חברתי, ואנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו להיות מפויד חוק. אבל אם לא יהיה שום פיתרון לבעייתנו, זה יקרה ממילא בעוד זמן-מה, כי פשוט לא יהיה ממה לשלם. (דניאל שמי)

● מה תגידו היום לזוג צעיר שמתחתן, ושאינו לו היכן לגור? לא לקחת משכנתא?

בשום אופן לא לקחת משכנתא. לגודר עם ההורים או בדירה שכורה, שאתה יודע מראש כמה היא עולה לך. אני גם מציעה לזוגות הצעירים הסרי-הדיור להצטרף לאירגון שלנו. שילחו מכתב לת"ד 8164, יהוד, וככות משותף נצליח, אולי, לצאת מן הצרות. (דניאלה שמי)

עוזי בורשטיין:
"ברומניה לא דיברתי,
הייתי אורח שמקשיב!"

ברומניה ממגר העם המתקומם את שרידי המישטר הקומוניסטי. לעומת המדינות האחרות במיזרח-אירופה, היה למהפכה ברומניה גוון אנטי-קומוניסטי מובן-הק. מדיגלי-המדינה גזרו המתקוממים את סמל ה"רובליקה הסוציאליסטית, ושמה של המדינה קוצר ל"רומניה".

מניתי לדובר חדש, עוזי בורשטיין, כדי לשמוע מתי השתנתה עמדתה של המפלגה הקומוניסטית הישר-אלית כלפי המהפכה ברומניה.

כניסונו השכנוע הודיע המוכ"ל, מאיר וילנר, חרימשמעית שאנו מגנים את מישטר צ'אוסקו ואת הטבח שהוא מבצע, ושאלנו תומכים בעם הרומני במאבקו נגד הקליקה של צ'אר ססקו.

אני עצמי השתתפתי לפני חודש בוועידה ה-14 של המיפ לגה הקומוניסטית הרומנית. ב-23 בנובמבר היתה לי פגישה עם צ'אוסקו. הייתי הישראלי האחרון שנפגש איתו. בוועידה נוכחתי בטירוף פולחן-האישיות שלו, ומצד שני בחייה-העם האמיתיים. בריזוחשבון שמסרתי אמרתי שקיום פולחן-איר שיות נוגד את עקרונות הסוציאליזם, ושרומניה של ניקולאי הולנה זו דוגמה קלאסית לסילוף הסוציאליזם, ולכן זה לא יחזיק מעמד.

רומניה

● אמרת זאת גם שם?

לא, לא אמרתי זאת שם. שם הייתי אורח שמקשיב. אבל פה, כשחורתי, אמרתי זאת, בניגוד לנציגי העבודה ומפ"ם נאלעזר גרנות, מוכ"ל מפ"ם וח"כ בנימי בן-אליעזר) שלא אמרו זאת. אמרתי שקיום הכירוקרטיה והכולשת המנופחת, שאפשר היה לראותה על כל צעד ושעל. לא ייגמרו בלי שפיכות-דמים.

● אז מדוע השתתפתם בוועידה?

החלטנו להשתתף בוועידה כדי לראות מקרוב את המצב ואת המהלכים בתוך המיפלגה, למרות שגם קודם היו לנו הסתייגויות. ידענו גם שמפ"ם והעבודה משתתפות, ושלא יבינו את זה שאנו, כמומנים ראשונים, לא נשתתף.

● בכל זאת, כקומוניסטים, איך אתם תומכים במהפכה שבה המתקוממים גוזרים את הסמל הסוציאליסטי מהדגלים?

בתנאים של סילוף הקומוניזם והסוציאליזם — הכל ייתכן. סילפו את הקומוניזם, והחדירו בעם שזה הקומוניזם, וכך הועם על צ'אוסקו יצא גם על הסמל וההסם. באמת יכול להיות שתהיה לכך השפעה רעה מבחינת היחס לקומוניזם. אבל אין מה לעשות. (נדעון סערסרצ'וסקי)